

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَعَجِّلْ فَرَجَهُمْ

آموزش قرآن

پایه هشتم

دوره اول متوسطه پیش حرفه ای

وزارت آموزش و پرورش
سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور

نام کتاب: آموزش قرآن - پایه هشتم دوره اول متوسطه پیش حرفه‌ای -
کد ۵۸۰۱۱

سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور

مدیریت برنامه‌ریزی درسی و تألیف: معاونت برنامه‌ریزی آموزشی و توان‌بخشی

شناسه افزوده برنامه‌ریزی و تألیف: ملکه حلاج‌دهقانی، روزیتا گودرزی و فاطمه بور (اعضای گروه تألیف)

مدیریت آماده‌سازی هنری: اداره چاپ و انتشارات سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور

شناسه افزوده آماده‌سازی: احمد رضا امینی (مدیر امور فنی و چاپ) - زهرا محمدنظامی (امور فنی) - علی

نجمی (صفحه‌آرا) - راحله زادفتح‌اله، ناهید خیام‌باشی (امور فنی رایانه) -

زینت بهشتی شیرازی (آماده‌سازی) - سپیده ملک‌ابزدی (تصحیح) - علیرضا

رضائی کر (طراح جلد) - امیر نساجی (مدیر هنری و طراح گرافیک)

نشانی سازمان: تهران: خیابان انقلاب، خیابان برادران مظفر، شماره ۶۶، تلفن: ۶۶۹۷۰۴۵۵،

دورنگار: ۶۶۹۷۰۷۷۸، کد پستی: ۱۴۱۶۹۳۵۶۸۴

ناشر: شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران: تهران - کیلومتر ۱۷ جاده

مخصوص کرج - خیابان ۶۱ (داروپخش) تلفن: ۵-۴۴۹۸۵۱۶۱،

دورنگار: ۴۴۹۸۵۱۶۰، صندوق پستی: ۱۳۹-۳۷۵۱۵

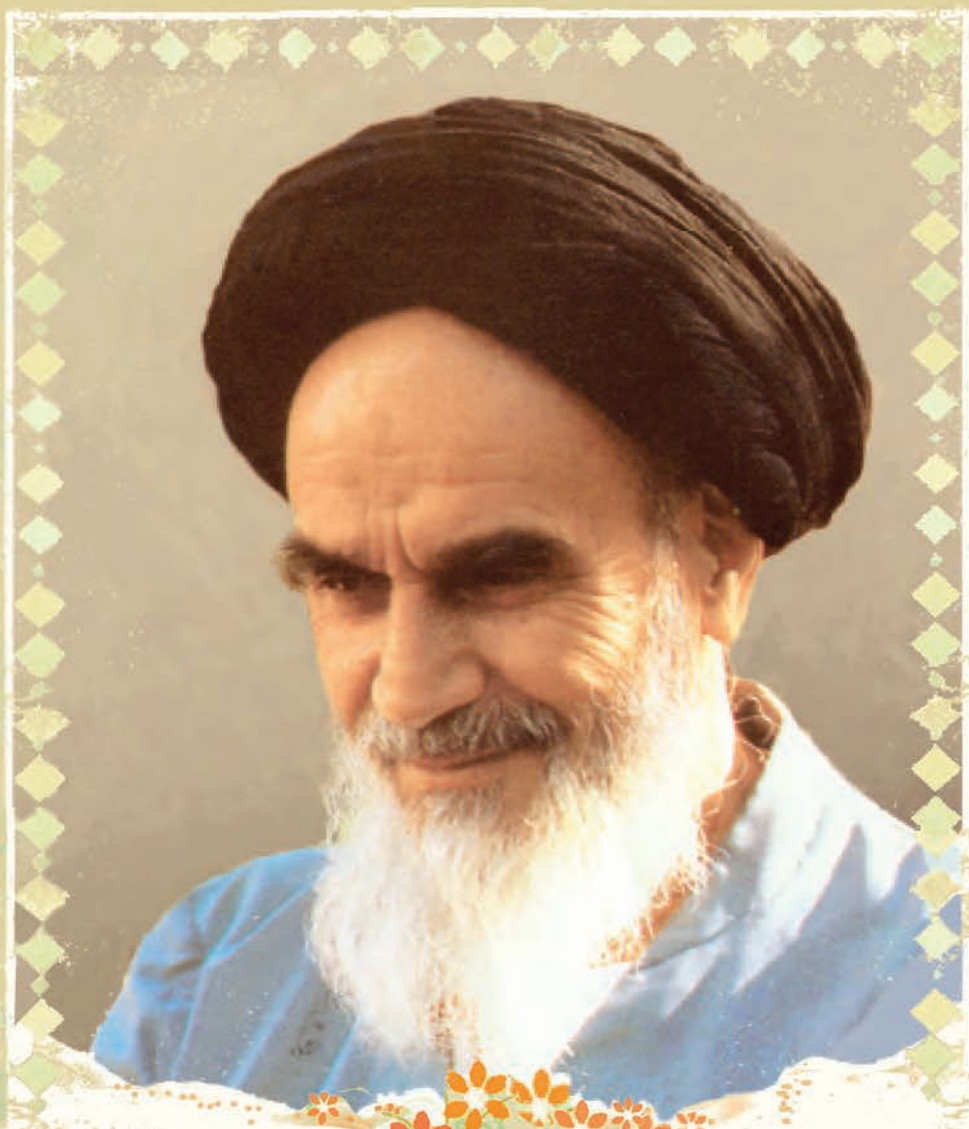
چاپخانه: شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران «سهامی خاص»

سال انتشار و نوبت چاپ: چاپ نهم ۱۴۰۰

برای دریافت فایل pdf کتاب‌های درسی به نشانی www.chap.sch.ir مراجعه نمایید.

کلیه حقوق مادی و معنوی این کتاب متعلق به سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور است و هرگونه استفاده از کتاب و اجزای آن به صورت چاپی و الکترونیکی و ارائه در پایگاه‌های مجازی، نمایش، اقتباس، تلخیص، تبدیل، ترجمه، عکس‌برداری، نقاشی، تهیه فیلم و تکثیر به هر شکل و نوع بدون کسب مجوز از این سازمان ممنوع است و متخلفان تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

شابک ۹-۱۶۵۸-۰۵-۹۶۴-۹۷۸-۹ 978-964-05-1658-9

قرآن یک رحمتی است برای همه ی بشر.

امام خمینی «قدس سرّه»

سخنی با مربیان معلم عزیز و گرامی

برای آموزش هر چه بهتر این کتاب توجه شما را به ویژگی‌های ساختار آن جلب می‌کنیم.

۱- گنجاندن دروسی که هدف آن یادآوری قواعد آموزش داده شده در سال‌های قبل است.

۲- آموزش قواعد دیگری از قرآن

۳- تمرین‌های متناسب با دروس

۴- آیات و سوره‌های کوتاه قرآن

نکاتی در مورد شیوه‌های تدریس

۱- فعال کردن فراگیران در امر یادگیری: چنانچه فراگیر خود در انتقال مفاهیم نقش مؤثری داشته باشد مطالب را بهتر درک کرده، کلاس و تدریس برای او جذاب‌تر خواهد بود.

۲- با توجه به این که تعاریف از مقولات انتزاعی است و درک آن مشکل است لذا در مرحله‌ی روخوانی و آموزش قواعد مثلاً به جای تعریف «همزه» فقط علامت آن آموزش داده شود تا فراگیر با دیدن علامت «همزه» چگونگی تلفظ آن را آموزش ببیند.

۳- مهم‌ترین روش آموزش روخوانی قرآن این است که مربی به فراگیران کمک کند تا اولاً به‌طور صحیح حروف، حرکات و علائم را تشخیص دهند و قادر به خواندن کلمه‌های

قرآنی شوند و به علائم دقت کنند و اشتباه نکنند، ثانیاً با دیدن هر بخش فراگیران آن بخش را بخوانند (جداخوانی). البته برای رسیدن به سطح روان خوانی زمان و تمرین کافی لازم است و چنانچه فراگیر عادت کند بخش‌های کلمه را صحیح و شمرده بخواند یقیناً پس از تمرین کافی چشم او نیز سرعت گرفته و به روان خوانی خواهد رسید.

۴- مربی باید از یکنواختی کلاس جلوگیری کند و با ایجاد تنوع باعث شود تا کلاس و آموزش برای فراگیر کسل‌کننده نباشد. البته تنوع می‌بایست در راستای اهداف آموزش قرآن باشد مثلاً بهره‌گیری از نوار قرآن برای آموزش سوره‌های کوتاه، مسابقات گروهی در کلاس، طرح پرسش‌های مناسب و ... .

ارزشیابی

نحوه‌ی ارزشیابی دروس براساس تمرین‌های هر درس و روان خوانی کلمات قرآنی و سوره‌های کوتاه، به صورت مستمر و پایانی خواهد بود و ۵ نمره برای درس قرآن (به صورت شفاهی) در نظر گرفته شده است.

مقدمه

فرایند تولید برنامه درسی مجموعه فعالیت‌های نظام‌مند و طرح‌ریزی شده‌ای است، که تلاش دارد ابعاد چهارگانه زیر نظام برنامه درسی (طراحی، تدوین، اجرا و ارزشیابی) را در یک فعالیت منسجم، هماهنگ با غایت و اهداف نظام تعلیم و تربیت رسمی سازماندهی نماید.

در تدوین محتوای کتب دانش‌آموزان با نیازهای ویژه که بخشی از فرایند برنامه‌ریزی درسی است، سعی شده تا ملاحظات ساحت‌های تربیتی حاکم بر فلسفه تعلیم و تربیت که ناظر بر رشد و توانمندی دانش‌آموزان برای درک و فهم دانش پایه و عمومی، کسب مهارت‌های دانش‌افزایی، به‌کارگیری شیوه تفکر علمی و منطقی، توان تفکر انتقادی، آمادگی جهت بروز خلاقیت و نوآوری و نیز کسب دانش، بینش و تفکر فناورانه برای بهبود کیفیت زندگی است، مورد توجه قرار گیرد. این محتوا با فراهم نمودن فرصت‌های مناسب برنامه درسی ضمن تأکید بر انعطاف در عین ثبات و همه‌جانبه‌نگری و توجه به هویت ویژه متریان با نیازهای خاص، زمینه‌ساز دستیابی دانش‌آموزان به کسب شایستگی‌های لازم (توانمندی‌ها، مهارت‌ها) می‌باشد.

امید است این محتوا در تحقق اهداف مؤثر باشد و معلمان عزیز و گرامی با بهره‌گیری از این کتاب بتوانند فراگیران را در دستیابی به صلاحیت‌های فردی و اجتماعی یاری نمایند.

این کار بزرگ حاصل همکاری صمیمانه کارشناسان سازمان آموزش و پرورش کودکان استثنایی و گروه‌های تألیف کتاب‌های درسی می‌باشد، شایسته است از تلاش و مساعی این عزیزان و همکاران سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت متبوع که در مراحل چاپ و آماده‌سازی ما را یاری داده‌اند، تقدیر و تشکر نمایم.

در اینجا از همه همکاران و صاحب‌نظران درخواست می‌نمایم، تا نظرات و پیشنهادهای خود را در خصوص این محتوا به این سازمان منعکس نماید.

معاون وزیر و رییس سازمان
آموزش و پرورش استثنایی کشور

فهرست

صفحه

عنوان

درس اوّل : یادآوری صداهای $\frac{اَ اِ اُ}{اِ}$ ۱۲

و علامت‌های (ـَ) و (ـِ)

درس دوم : یادآوری (ةَ - ةِ - ةُ) و (ـِ) ۱۸

درس سوم : یادآوری (و - ا - ل - ی) ۲۲

درس چهارم : یادآوری (ء اُ وِ) با صداهای کوتاه و بلند .. ۲۶

عنوان

صفحه

درس پنجم : تدریس همزه با تنوین ۳۰

درس ششم : تدریس همزه با ساکن ۳۲

درس هفتم : تدریس مد (-) ۳۴

درس هشتم : سوره‌ی کوثر ۳۸

درس اوّل

مروری بر درس‌های سال گذشته

مادر سال‌های گذشته با صداهای $\text{اَ} \text{اِ} \text{اُ}$ و اِ

علامت (°) آشنا شدیم. اکنون آن‌ها را با هم

دوره می‌کنیم.

تمرین

کلمات زیر را با صدای بلند بخوانید.

أَرْسَلَ - عَلَيْنَا - نَشْرَحُ

نَسْتَعِينُ - الْحَمْدُ - وَزَرَكَ

سُبْحَانَ - عَابِدُونَ - فِي عِبَادِي

كَاذِبِينَ - اِيْمَانًا - رَحْمَانًا

تمرین

کلمات زیر را جدا جدا بخوانید.

أَشْهَدُ

أَشْ هَ دُ

نَشْرَحُ

نَشْرَحُ

أَلْحَمْدُ

أَلْحَمْدُ

كَلَامِي

كَلَامِي

مَغْضُوبٍ

مَغْضُوبٍ

هم‌چنین ما در سال‌های قبل با علامت (ـَـ) آشنا شدیم، اکنون کلماتی را می‌خوانیم که این علامت‌ها را دارند.

تمرین ۳

کلمات زیر را بخوانید و به نوشتن و خواندن آن‌ها توجه کنید.

تُرَابًا	←	تُرَابِنُ
مَشْهُودٍ	←	مَشْهُودِنُ
نَفْسٍ	←	نَفْسِنُ

تمرین ۴

کلمات زیر را بخوانید.

هُدًى - مُبِينٍ - حَافِظٌ - جَمِيلاً

مَقَامٍ - إِلَهٌ - أَزْوَاجاً - بَيَانٌ

کلمات زیر را جدا جدا بخوانید.

مَخْتُومٌ	مَخْ تُو مِ
أَجْرُهُ	أَجْرُهُ
مِرْصَادًا	مِرْ صَا دًا
مَجِيدٌ	مَ جِي دٌ

درس دوم

مروری بر درس‌های سال گذشته

مادر سال‌های گذشته با (هَـ هَـ هَـ هَـ)

و (هَـ) آشنا شدیم. اکنون آن‌ها را با هم دوره می‌کنیم.

١

تمرین

کلمات زیر را بخوانید و به نوشتن و خواندن آن‌ها توجه کنید.

تُقَاتِنُ ← تُقَاةٌ

مَثْرَبَتِنُ ← مَثْرَبَةٌ

سَفَاهَتُنُ ← سَفَاهَةٌ

٢

تمرین

کلمات زیر را بخوانید.

زِينَةٌ — جَمَالَةٌ — نُظْفَةٌ

خَلِيفَةٌ — مُنْكَرَةٌ — بَرَرَةٌ

کلمات زیر را بخوانید و به نوشتن و خواندن آنها توجه کنید.

حَسَنَتُنْ ← حَسَنَةً

سُورَتُنْ ← سُورَةً

قَرِيَتُنْ ← قَرِيَةً

رَاضِيَتُنْ ← رَاضِيَةً

کلمه‌های زیر را بخوانید.

غَرَّكَ — كُفَّارُ — كَلَّا — صَفًّا

الَّذِي — تُكْذِبُونَ — جَنَّةً

سُجَّرَتْ

درس سوم

مروری بر درس‌های سال گذشته

ما در سال‌های گذشته با حروف «و - ا - ل - ی»

(حروف ناخوانا) آشنا شدیم. اکنون آن‌ها را با هم

دوره می‌کنیم.

١

تمرین

کلمات زیر را بخوانید و به نوشتن و خواندن آنها توجه کنید.

ضُحًى ← ضُحَا

أَمْنُوا ← أَمْنُو

أَلْدُنْيَا ← أَدُنْيَا

أُولَاتٍ ← أَلَاتٍ

٢

تمرین

حروف زیر را بخوانید.

وَأَذَى - فَالٌ - رِيٌّ - عَيْ

يُوسُوفٌ - قُوا

کلمات زیر را بخوانید.

زَكُوَّةٌ - مِنَ السَّمَاءِ - صَبَرُوا - إِذَا

يَضِلُّ - وَالْمَلِكُ - صَلَوَةٌ - تَسْقِي

أُرْسِلُوا - تُثَلِّى - وَالنَّهَارَ - بِالْمَرْحَمَةِ

کلمه‌های زیر را بخوانید و به نوشتن آن‌ها توجه کنید.

می‌خوانیم

می‌نویسیم

قَالُوا

قَالُوا

عَمِلُوا

عَمِلُوا

فَنَادَا

فَنَادَى

أُولَا

أُولَى

زَكَاتَا

زَكَوَةٌ

حَيَاةُ

حَيَوَةٌ

أَدِينُ

الَّذِينَ

أَصْرَاطُ

الْأَصْرَاطُ

درس چهارم

مروری بر درس‌های سال گذشته

ما در سال‌های گذشته با شکل‌های (ء اُ ئ وِ ی) آشنا شدیم اکنون آن‌ها را با هم دوره کنیم.

کلمات زیر را بخوانید.

ءِ اِ

جَاءَ - يَشَاءُ - أَوْلَاءِ

اِ اِ

اِ

أَمَّنُوا - رَئِيسٌ - مَسْمُورًا

اِ اِ

اِ

أَخِرَ - تَلْقَائِي - رُؤْسِهِمْ

کلمات زیر را بخوانید.

تَأَذِّنَ - اِنْسُ - اُنزِلَ - لَأَيَاتِ

اِسْرَائِيْلُ - تَلْقَائِي - دَائِمُوْنَ

کلمات زیر را جدا جدا بخوانید.

خَاسِمِينَ	خَا سِ نِ
ءَأَنْتَ	ءَ أَنْ تَ
إِخْوَانُ	إِخْ وَا نُ
دَائِمٌ	دَا ئِ مٌ
أَوْلِيَاءُ	أَوْ لِ يَاءُ

درس پنجم

ع = ا

ا = ا

تمرین ۱

کلمات زیر را بخوانید.

شِفَاءٌ - جَزَاءٌ - مَاءٌ - عَطَاءٌ
 مَاءٌ - شَيْءٌ - عُثَاءٌ

تمرین ۲

کلمه‌های زیر را جدا جدا بخوانید.

شِفَاءٌ	شِ فَا ءٌ
عَطَاءٌ	عَ طَا ءٌ
مَاءٌ	مَ ءٌ
شَيْءٌ	شَ ئِ ءٌ
سُوءٌ	سُ وْءٌ
دُعَاءٌ	دُ عَا ءٌ

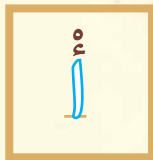

درس ششم

۴   ۴

ا   آ   ا

و   و   و

پ   پ   پ

ی   ی   ی

۱

تمرین

کلمات زیر را بخوانید.

یَاتِ	←	اِ
مُؤْمِنِ	←	وِ
بِسِّ	←	سِ

۲

تمرین

کلمات زیر را بخوانید.

کَاسٍ - رُؤْيَايَ - جِئْنَا

مَأْمُورٌ - يُؤْتُونَ - بِسِّ

درس هفتم

~

اِ اِ اِ اِ

آ - بآ - تآ - ثآ - جآ - خآ

ضی - طی - ظی - عی - فی - قی

کُو - لُو - مُو - نُو - وُو - هُو

١

تمرین

کلمات زیر را بخوانید.

يَدًا	←	آ
وَجِيءَ	←	ي
سُوءًا	←	و

٢

تمرین

کلمات زیر را بخوانید.

بِهَاءٍ - جِيءَ - مَاشَاءَ - اِرْجِعِي

کلمات زیر را جدا جدا بخوانید.

سَوَاءٌ	سَـ وَآءٌ
فَلَانًا	فَ لَانَا
وَجَاءَ	وَ جَاءَ
تَفِيءٌ	تَ فِئِءٌ

درس هشتم

آمادگی برای خواندن سوره‌ی کوثر

برای راحت‌تر خواندن سوره‌ی کوثر، ابتدا کلمات
زیر را از نواری گوش کنید و همراه آن بخوانید.

اَعْطَيْنَاكَ	اَعْطَيْنَاكَ
فَصَلِّ	فَصَلِّ
شَانِيكَ	شَانِيكَ
وَالْحَزْرُ	وَالْحَزْرُ

اکنون کلمات بالا را از روی کتاب خود بخوانید.

سورهی کوثر را از نوار گوش کنید سپس همراه آن
بخوانید.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

اِنَّا اَعْطٰیْنٰكَ الْکُوْثَرَ

فَصَلِّ لِرَبِّکَ وَاَنْحَرْ

اِنَّ شَانِئَکَ هُوَ الْاَبْتَرُ

اکنون سورهی کوثر را از روی کتاب بخوانید.